KURJER WARSZAWSKI

D. 7. Września. — Rok 1835. Poniedziałek. | № 238 | Jutro, Narodzenie N. MARJI. Uroczystość. Kurjer nie wyjdzie.

Dnia 6/18 z. m. Rada Administracyjna Królestwa udzieliła Hrabiemu Stanisławowi *Kossakowskiemu* List przyznania wynalazku na nową przez niego wynalezioną Młocarnią zboża, nie niszczącą słomy przez mierzwienie i potrzebuiącą tylko siły równej sile iednego człowieka do iej poruszania, wykonaną podług opisu i rysunków w Kommissji Rząd: Spraw Wewnętrznych złożonych. List takowy rozciągać się będzie na całe Królestwo Polskie i służyć ma na lat 15. Wynalazca obowiązany iest w ciągu roku od dnia doręczenia mu niniejszego listu, młocarnią powyższą wystawić i w czasie swoim właściwemi próbami dobroci wynalazku swego donieść. Udzielenie rzeczonego listu nie zaręcza za nowość i pierwszeństwo, ani za dobroć wynalazku. — Od dawna zaprowadzony zwyczaj w dniu ś. *Rozalji* częstowania chorych znajduiących się w Szpitalu ś. *Rocha*, onegdaj za staraniem Starszych Bractwa tegoż imienia obchodzony został. Jakoż po odśpiewanej Wotywie w miejscowej Kaplicy, przystąpiły obecne osoby do rozdania chorym smacznie przyrządzonego obiadu; który tem milej przez chorych był przyięty, że ofiara na tenże z zupełnie szczerej chęci Bractwa nastąpiła. J. S. — Nr 36 Tygod: Rol: Technologicznego wyszedł z druku, zawiera prócz dokończenia o Budownictwie, zapowiedzianą dawniej *odpowiedź* na *Uwagi nad krytyką gospodarstwa ugorowego w Polszcze* przez P. K. z O. w *Magazynie Powszechnym* zamieszczone. W tej odpowiedzi, po zbiciu twierdzenia P. K. z O. *że u nas wyższo gospodarstwo, dla braku ludności, nie może być zaprowadzone*, zamierza sobie Pan Nepomucen *Kurowski* dowieść: Że krytyk ma zupełnie mylne wyobrażenie *o ugorze*, w którego obronie stawa; a mniej ieszcze zna przedmiot, który potępić się stara, to iest *gospodarstwo płodozmienne*; że uwagi swoie, tak skreślił, iż co chwila sam *gani co miał zamiar chwalić, a chwali co chciał potępić*. Przeto miło nam iest donieść że wielu gospodarzy, nie tylko z Polski, ale i z Litwy, przesęła *odpowiedź na uwagi* P. K. z O. stawaiąc w obronie Wydawcy Tygodnika. — Dla Instytutu moralnie zaniedbanych dzieci, wczoraj w Redakcji Kurjera od J. złożono złp. 5, a od bezimienego na Zupę rumforcką złp. 2. — Wielce w rozlicznych słabościach skuteczne używanie rozmaitych wód mineralnych sztucznych, w tutejszym wzorowo urządzonym Instytucie, w ogrodzie *Dykerta* przy ulicy Długiej, po tego letnim kursie, wczoraj zostało ukończone. W czasie tego kursu używało tych wód w Instytucie osób 377, lecz bardzo znaczna liczba osób brała te wody na wsie lub do domów. — Wyborną grę JPanny *Żuczkowskiej*, oraz JPP. *Werowskiego* i *Piaseckiego* w starownie przedstawionej wczoraj w wielkim Teatrze Melodramie *Nieboszczka*, wynagrodziła Publiczność przywołaniem; zapytano oraz o tłumacza, wymieniony JP. *Damse* i przywołany. — Grzyby rozmaite tego lata zrodziły obficie, lecz znowu wydarzyło się kilka przypadków z ich niedoboru lub niedokładnego ugotowania, szczególniej w *Łukowskim* w gminie *Michalin*, wyrobnik, iego żona i 4ro dzieci przez to postradały życie!

Z Petersburga 19/31 Sierpnia. — W Tygodniku Petersburskim w opisie pobytu Najiaśniejszego PANA w *Kaliszu*, znajduie się: „9go odbył się przed N. PANEM ogólny okaz wojsk dotąd pod Kaliszem zebranych. N. CESARZ Jmć, w towarzystwie Xięcia Fryderyka Niderlandzkiego i panuiącego Xcia Nassau, objechawszy wszystkie linje, zatrzymał się przed ich frontem. Tu na komendę J. C. Mości, wszy-

skie wojska oddały cześć bronią Jenerał - Feldmarszałkowi Xciu Warszawskiemu, i N. PAN śród okrzyków *ura!* raczył go uścisnąć i oświadczyć mu podziękowanie za staranność nad poruczoną mu armją. Potem, wszystkie pułki przeciągały ceremonjalnym marszem. N. PAN znalazłszy piechotę i artyllerję w najlepszym stanie, oświadczył znowu ukontentowanie swoie Xciu Warszawskiemu w najpochlebniejszych wyrazach, i, po ukończeniu oglądu, wezwawszy wszystkich Dowódców dywizji podziękował im osobiście. 10go b. m. N. PAN oglądał ćwiczenia zebranej tamże iazdy. W szykach iej znajdowały się: oddział gwardji, pułk kiryssjerów Xięcia *Alberta Pruskiego* i 3cia lekka dywizja z ich artyllerją, zborny pułk kozaków linjowych, zborny pułk kozaków dońskich i pułk konno-muzułmański. Po ukończeniu ćwiczeń, N. PAN objechawszy wszystkie wojska, oświadczył szczególne swoie zadowolenie tak brygadzie gwardji iak i brygadzie huzarów 3 dywizji lekkiej iazdy.

W *Kazaniu* w ciągu Maia, było zimno z wiatrem, a niekiedy i śnieg wypadał. Z 14 na 15 dzień zdarzyła się okropna burza, iakiej nikt niepamięta. Od niższego Nowogrodu na Wołdze i Kamie do Czystopola, iak powiadaią, rozbiło się i potonęło do 500 statków z różnemi towarami. Szkody poczynione taxuią do kilku miljonów. Rozlew Kamy był także nadzwyczajny; wiele wsi łąk i pol woda pokrywała. — Miński 2giej gildji kupiec, dozorca tamecznego Żydowskiego szpitalu, Aaron *Lurje*, otrzymał złoty medal do noszenia na wstędze orderu ś. Anny, za ofiarę własnego domu na szpital żydowski w Mińsku. (T. P.)

Z Poznania.— Konieczność poprawienia bytu Obywatelskiego żydów w prowincji Poznańskiej iak najprędzej, i to ieszcze przed wydaniem prawa obejmuiącego wszystkie prowincje monarchji i usunięcia wątpliwości wynikaiących z położenia prawodawstwa o tym przedmiocie, wywołała Najwyższe postanowienie z dnia 1 Czerwca 1833 r. którem tymczasowe, celowi owemu odpowiedaiące przepisy nadano. Dozwolona tamże została naturalizacja żydów, a do otrzymania tejże następuiące warunki koniecznemi uznano: 1) Zupełna nieskazitelność życia żyda maiącego być naturalizowanym; 2) zdolność i zobowiązanie się używania we wszystkich publicznych czynnościach, oświadczeniach osobistych, rachunkowości i t. d. wyłącznie ięzyka niemieckiego; 3) przyięcie niezmiennego nazwiska. Gdzie te warunki się znajduią, maią być ci przyjmowani do klassy naturalizowanych żydów, którzy udowodnią: a) że od d. 1 Czerwca 1815 r. ciągle w prowincji Poznańskiej mieszkali, albo też do późniejszego zamieszkania wyraźne zezwolenie od rządu otrzymali; b) że się nauce iakiej albo sztuce poświęcili i tą się tak dalece zajmuią, że się z zarobku swego utrzymać mogą; albo że posiadłość gruntową tej obszerności maią i sami w niej gospodaruią, że ta im i ich rodzinie potrzebnego wyżywienia udziela; albo że w mieście ciągłe rzemiosło maią i tem się z nieiakiem wyszczególnieniem zajmuią, albo że maią kapitał najmniej 5000 talarów; albo że sobie czynem iakim patryotycznym szczególną zasługę w państwie zjednali. Ci, którzy to udowodnić potrafią, maią w tymczasowe patenta naturalizacji, ci zaś, którzy ieszcze nie maią usposobienia do naturalizacji, świadectwa cierpienia ich opatrzeni, i nareszcie ci żydzi, którzy się tym sposobem wyligitymować nie mogą, iako obcy uważani i do domu odsełani być maią. Podług tych określeń postępowano odtąd z organizacją żydowskich korporacji, i wypadek pod względem W. X. Poznańskiego iest następuiący: do 11 Maia 1835 roku wydano 4151 patentów naturalizacji, a 6144 świadectw cierpienia. Prócz tego 120 z pomiędzy pierwszych otrzymało od Król: Ministerjum spraw wewnętrznych i policji patenta na obywateli, a 3 nie przyiętych żydów z kraiu oddalono. Dla ocenienia tego wypadku dodaie się, że prowincja Poznańska ma

48,840 dusz żydowskich, i że między temi znajduie się 11,298 samoistnych członków gmin, a z których 7133 ma prawo głosowania.

Niemcy.— Donoszą z *Wiednia*, że 13 osób o których niedawno doniesiono, że zostały otrute arszenikiem, żadna nie umarła; dodać trzeba że to otrucie nastąpiło przypadkiem. — Gazeta powszechna pod wiadomościami z *Berlina*, następuiący umieściła artykuł. „Wydarzyły się w tej stolicy niespokojności o których mylnie głoszono, lecz po dokładnem badaniu przekonano się że te wypadki niebyły skutkiem namysłu i żadnego zamiaru politycznego nie miały; wyiaśnionem zostało, że źle zrozumiane przywiązanie do Monarchy było iedynym owych wypadków powodem, miejscowa władza postąpiła nader słusznie, strzegąc ścisłego dopełnienia od dawna trwaiących przepisów, atoli tym razem z początku działała za łagodnie, a Lud ośmielony dopuścił się zdrożności. Gdyby natychmiast po ukazaniu się uporu, użyto siły zbrojnej w znacznej ilości, zamiast wysyłania małych patrolów, nie wydarzyłoby się nic sprzecznego, a porządek w kilka chwil byłby przywrócony. Ukochany Monarcha (Król Jmć Pruski) przez to najbardziej iest zmartwionym, że te zasługuiące na przykładne ukaranie zdrożności, wydarzyły się w dniu dla wszystkich Prusaków tyle uroczystym i drogim.“ — Król Jmć *Pruski* wydał następne rozporządzenie: 1) Karę na swawolnych chłopaków, którzy na ulicach i publicznych miejscach niespokojność wznieca ią, lub dopuszczaią się grubych niemoralności, stanowi prawo kraiowe. Jeżeli do takiej swawoli zachęca kto krzykiem lub gwizdaniem, ulega karze więzienia do 6ciu miesięcy w domu poprawy i pracy. 2) Ta kara stosuie się do wszystkich osób. 3) Jeśli cudzoziemcy są między winowajcami, po wysiedzeniu kary będą za włóczęgów uważani. 4) Kto po trzech krotnem wezwaniu nie oddali się, lub zelży urzędnika, ulega karze więzienia 6 miesięcy. Ta kara podwoi się w razie ranienia kogo. 5) Kto podczas zbiegowiska będzie rzucał kamieniami, lub używał broni, spotka go najmniejsza kara 3 lat więzienia w domu poprawy lub w twierdzy. 6) Kto stawia opór władzy zbrojnej, uśmierzaiącej rozruch i rani rządowe osoby, powyższa kara będzie podwoioną, a nawet podwyższoną do kary *śmierci*. 7) Za szkody w podobnym razie zrządzone są odpowiedzialni nie tylko ich sprawcy, ale nawet ci wszyscy: a) którzy iakimkolwiek sposobem przewinią w rozruchu; b) wszyscy widzowie, którzy się na wezwanie nie rozeszli. 8) W razie rozruchu, kupcy obowiązani zamknąć sklepy, majstrowie zatrzymać w domu czeladź, rodzice swoie dzieci, pod zagrożeniem stosownemi karami.

Portugalja.— Marszałek *Saldanha* doznał przypadku, że odwiedzaiąc swoie mieszkanie letnie w *Lintru*, spadł ze schodów, uderzenie iego było małe, że nazaiutrz mógł przybyć do stolicy.

Hiszpanja.— Według listów z *Barcelony* d. 18 z. m., uwięziono tamże wiele osób, które miały plan przyspieszyć zmianę rządu. Wszystkich uwięzionych zaprowadzono do tamecznej cytadelli. — W ogłoszeniu że *Madryt* zostaie w stanie oblężenia, zakazano wszystkich okrzyków, surowo nakazano zachowanie spokojności, wstrzymano sądy wyższe, a wykraczania główniejsze będzie karać sąd woienny. — Ochotnicy Angielscy stanowiący iuż oddzielny korpus w Hiszpanji, zaięli miast kilka. — Mówią, że rząd Królowej nakonice uzna rządy Rzeczpospolitych Ameryki południowej. — Ostatnia wiadomość wskazuie nadzieie, że Królowa Reientka przystąpi do układów z *Don Karolem* — Jene: *Kwiroga* został aresztowany.

Francja.— Dnia 27 z. m. głoszono, że Xżę *Talejrand* mówić będzie w Izbie Parów przeciw nowej ustawie o nadużyciach druku. — Hrabia *Cersej* Adjutant Marszałka *Żerara* przybył d. 26 z. m. z depeszami z Petersburga do Paryża. — Akademja Królewska wiadomości Lekarskich

w Paryżu, mianowała swoim członkiem honorowym, sławnego Chemika Professora Doktora *Beberejner* w Jenie.

Anglja.— Xżna *Kembrycz* Bratowa Króla Angielskiego, udała się dnia 27 z. m. z swemi dziećmi z Londynu na ląd stały; tegoż dnia wszyscy Ministrowie odbyli radę gabinetową. — Gazety Angiel: donoszą, że odwołanie Hrabie *Sebastjani* niepotwierdza się, gdyż tylko za urlopem iedzie do Paryża. — Jzba niższa w dniu 27 z.m. nieodbyła posiedzenia z powodu iż się nie znajdowała kompletna liczba tychże członków. — Niedawno uczuć się dały w kilku miastach i wsiach *Lankaszir* dwa mocne wstrząśnienia ziemi, które iednak niezrządziły szkody. — Edward *Bulwer* niedawno ukończył nową historją *Grecji*, która wkrótce podana będzie do druku.

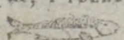
PRZYIECHALI DO WARSZAWY.

Christjani Jen: z Grójca Morzycki Max: Dzie: z Olszan, Naborowski Jgn: Ob: z Slerzyna, Żabłocki Józ: Dzie: z Rogożewa, Górski Fran: Dzie: z Pękurzewskiej Woli, Kosicki Ant: Dzie: z Dembowej woli.

DONIESIENIA.

W Warszawie dnia 28 Sierpnia/9 Września r. b. o godzinie 11 z rana na Targu publicznym za Żelazną Bramą exystuiącym, sprzedane będą Ruchomości następuiące, przez publiczną Licytacją, mianowicie: Lustra ścienne, Kantorek, 2 Łóżka meblowe, Komoda, Szafa do sukien, Książki hebrajskie, Tołub kitaiowy, Zegar ścienny, 2 miedziane Garki, Żelazko do prasowania, Możdżerz, Kufer duży ordynaryjny i t. p., więcey daiącym za gotowe pieniądze. *Stanisław Modzelewski* ... T. C.

Z powodu wyiazdu Dorożka w dobrym stanie do sprzedania za bardzo pomierną cenę w domu Nr 1582, przy ulicy Brackiej. Wiadomość w podwórzu pierwsze drzwi na prawo, gdzie także są do sprzedania KONIE siwe i gniade, i różne WOZY.

Ryby wędzoney Bałyk Krymski zwaney, świeżej, można dostać w handlu Towarów Rossyjskich w pomiernych cenach, u Kupca Wasiela Dutowa, w Officynie nowej przy Teatrze Wielkim.

Ostrzega się Publiczność, aby nikt nie wchodził w układy z Józefem Bobskim o dzierżawę lub wynaięcie domu pod Nr 1666, gdyż zastrzeżenie w hypotece nastąpiło. *Franciszka Kowalska*, Właścicielka domu Nr 1666.

Są dwie Summy do ulokowania to iest: 10,000 i 20,000 złp: lub częściami na 1 Numer hypoteki. Wiadomość o tychże powziąść można w domu pod Nr 543, w korytarzu na 1m piętrze, w Stancji Nr 41 oznaczonej.

KSIĄŻECZKA LEGITYMACYJNA należąca do Andrzeia Brzezińskiego, zagubioną została. Uprasza się o oddanie do Kommissarza Cyrkułu 6, gdyż iuż zastrzeżenie nastąpiło.

Jest do sprzedania KOCZ nowy mało używany, i DROŻKA rossyjska tak zwana KISZKA. Wiadomość u Murgrabiego Saskiego placu.

ALOIZY STANKIEWICZ do zdrowia przyszedłszy po 13to tygodniowej chorobie, sprawuie i nadal Jnteressa Obywatelskie.

Wczoraj wieczorem zabłąkał się 3 miesięczny kasztanowaty ŹRZEBAK; uprasza się o danie znać za nagrodą do Drukarni Kurjera.

W dniu 3 b. m. i r. wieczorem z pod Nru 1590 na przeciw Kościoła S. Alexandra, zginął Piesek z gatunku Szpiców Bonońskich, mały, cały białej sierści dosyć długiej niedawno do połowy ostrzyżonej, uszów na końcu nieco żółtawych. Łaskawa Osoba u którejby przez zabłąkanie znajdować by się mógł, raczy go zwrócić właścicielowi wyżej wyrażonego domu, który go od szczenięcia wychował, a otrzyma przyzwoitą nagrodę.

DONIESIENIA z BIORA JNFORMACYJNEGO.

SEKRETARKA brzozowa z kolumnami brązem ozdobnemi, 6 sztuk z różnych Oper graiąca i z Zegarem biiącym, iest do sprzedania za bardzo pomierną cenę.

ORANŻERJA składaiąca się z przeszło 30 sztuk drzew Pomarańczowych i Cytrynowych, iest z wolnej ręki do sprzedania. Wiadomość dalszą powziąść można w Biórze Jnformacyjnem na Krakowskiem Przedmieściu pod 415.

Jutro u Regaskiego przy ulicy Długiej Nr 550, SNIADANIE: Gęś z rożna z iabłka:, Pieczeń barania z rożna Zrazy z kaszą zawiia:, Karafjoły z masłem, Nóżki cielę smażo: z sosem pomidoro:, Potrawa z pulard z grzybka:, Kotlety cielę: z ryżami, Krupnik gospodarski, Rosoł KOLACJA: Jaia sadzone na occie, Zrazy a la nelson nieprzykryte, Kotlety wołowe z serdelami.

Dziś rano ciepła stopni 4. Wczoraj w południe 15.

TEATR WIELKI. Jutro 2gi raz *Nieboszczka*.